

Knut Hamsun

Nr. 1 / 2004

Hamsun-nytt

Jeg jorder dig, Eva, og kysser av ydmyghet sandet på din grav. En tyk, rosenrød erindring glir gjennom mit indre når jeg tænker på dig, jeg blir som overgydt av velsignelse når jeg husker dit smil. Du gav alt, alt gav du og det kostet dig ingen overvindelse, for du var selve livets berusede barn. Men andre som sparer karrig endog på sit blik, kan ha hele min tanke. Hvorfor? Spør de tolv måneder og skibene på havet, spør hjertets gåtefulde Gud...
(Fra *Pan*, 1894)

Hamarøy

Redaktøren har ordet

Knut Hamsun har skrevet mye gripende, ikke minst om kvinnen, og siden Hamsun-seminaret på Hamarøy kommende august vil fokusere på nettopp Hamsuns kvinner, passer det jo godt at dette avspeiles i større eller mindre grad i medlemsbladet. I denne sammenheng kan jeg ikke hjelpe for at jeg tenker litt på litteraturprofessor Otto Hagebergs uttalelse som jeg kom over i Bergens Tidende for en stund siden. Der kunne jeg nemlig lese at han mente ”at det ikke er tvil om at Olav Duun var en større forfatter enn selveste Knut Hamsun. – Hamsun har så å si ikke en eneste god skildring av et barn, eller et menneske som dør. Duuns bøker er fylt av slike skildringer, sier Hageberg.” Vel, jeg skal nu slett ikke gi meg ut på noen dispuTT med Hageberg, og jeg har heller ikke tenkt å bestride kvaliteten på Duuns romaner, men jeg er glad og takknemlig for at det finnes mange ulike kriterier for å vurdere litterær kvalitet, og så får nu vi som er særlig glad i Hamsun, ”trøste oss” med det mangfold av skildringer av mennesker og natur, samfunn og kultur, kort sagt – de indre og ytre landskap i tilværelsen, som finnes i Hamsuns forfatterskap.

Ellers får man stadig bekreftet at Hamsun leses i alle kretser; skihopperen Sigurd Pettersen elsker god litteratur, og sier om Hamsun at ”når du skriver sånn som Knut Hamsun, skjønner du at han må ha vært på kanten av det å være et menneske...” Innenfor en helt annen sjanger befinner rockebandet ”The Darkness” seg, men også der leser de sin Hamsun, og trekker fram bl. a. *Mysterier* og *Victoria*. Sistnevnte settes for øvrig opp på Oslo Nye Teater til høsten, med Herborg Kråkevik og Henrik Mestad i hovedrollene.

Så... for å si det det med Hamsuns egne ord –

Se der! Vi andre blir til det lille vi blir fordi vi er så almindelige. Han er fra et grænseland som er ukjent for os. (Ringens sluttet)

Knut Hamsun videregående skole kompetanseformidling v/Kathrine Fosshei, red.

NB! Hamsun-samleren Kirsten Hedvig Rasmussen har bidratt med forsidebildet, som hun fant i sin tyske førsteutgave av *Pan*, 1895. Rasmussen sier til Hamsun-nytt at dette bildet synes å være ukjent i Skandinavia, også blant Hamsuns etterkommere, noe som gjør bildet ekstra spesielt!

Litteraturseminaret 2004 – i rute!

Hovedtemaet for litteraturseminaret under årets Hamsun-dager på Hamarøy er altså "Hamsuns kvinner", så vel litterært som biografisk.

Seminarleder Even Arntzen kan fortelle at programmet ennå ikke er helt ferdig, men at han så langt har mange interessante navn og emner på blokka. – Ja, det er mange som svært gjerne vil komme til Hamarøy for å forelese om Hamsun, både fra inn- og utland, sier Arntzen til Hamsun-nytt. – Det som så langt er sikkert er at Ane Rørtveit Jenssen, som nylig har skrevet en interessant hovedoppgave om Ane Maria-skikkelsen i *Landstryker*-trilogien, kommer for å snakke nettopp om Ane Maria og hennes seksualitet. Dessuten kommer Ellen Mortensen (opprinnelig fra Fauske, nå ansatt ved Universitetet i Bergen), Ingar Sletten Kolloen og Robert Ferguson, som skal foredra om Hamsuns biografiske kvinner, og fra Universitetet i Trondheim kommer Britt Andersen, med emnet "Hamsun og den nye kvinnen".

Arntzen legger til at han håper å få forfatteren Roy Jacobsen til å komme innom litteraturseminaret for å snakke om sitt eget forfatterskap og sitt forhold til Nord-Norge og Hamsuns diktning, og dessuten ligger det an til utenlandsbesøk fra henholdsvis Frankrike og Portugal, nærmere bestemt den franske poeten, Hamsun-elskeren og Norges-entusiastene Pierre Grouix, samt Gil de Cargalho, også han en velrenommert poet og Hamsun-kjenner.

Endelig program håper Even Arntzen å få klart i løpet av mars – i alle fall i god tid til neste nummer av Hamsun-nytt.

Norsk-italiensk forfattermøte

Ved siden av Hamsun-seminaret som er omtalt over, skjer det også mye annet under Hamsun-dagene på Hamarøy.

Sist februar var forfatterne Per Petterson, Thorvald Steen, Laila Stien, Rønnaug Kleiva, Roy Jacobsen og Jon Fosse i Roma på et litteraturarrangement i regi av Hamsun-Stiftelsen, Hamarøy og Casa delle Letterature, Roma. Der møtte de de italienske forfatterne Elisabetta Rasy, Valeria Viganò, Tommaso Pincio, Aurelio Picca og Nadia Fusini, som et ledd i styrkingen av de kulturelle relasjonene mellom Italia og Norge.

Den gode nyhet for litteraturinteresserte i denne sammenheng er at det skal finne sted et "returmøte" på Hamarøy i august. – Vi jobber med å styrke litteraturdelen under Hamsun-dagene, og dette arrangementet vil passe veldig, veldig bra, sier direktør for Hamsun-Stiftelsen, Knut Erik Høyby, men presiserer at dette ikke skal komme i konflikt med litteraturseminaret, tvert i mot er samarbeidet med Hamsun-Selskapet tettere nu enn før.

Sist sommer var Høyby vert for direktøren i Casa delle Letterature, Maria Ida Gaeta, da hun besøkte regionen. – Hun var flere steder i Norge, men da hun kom hjem til Italia, sa hun at hun bare ville jobbe med Hamarøy, forteller Høyby, og legger til at programmet for "returmøtet" på Hamarøy ikke er klart ennå, men at det selvsagt blir fokus på det litterære.

De fire førstnevnte norske forfatterne kommer helt sikkert, mens det framdeles jobbes i forhold til Jacobsen og Fosse, og forfattermøtet vil foregå i perioden 4.-7. august.

PURRING – PÅMINNELSE

MEDLEMSKONTINGENT FOR 2003

En god del av Hamsun-Selskapets medlemmer (om lag 300 stykker!) har ikke betalt kontingenten for 2003. Dette er sikkert bare en forglemmelse, men det er viktig at de det gjelder betaler så snart som mulig – til konto nr. 4612 20 89533.

Medlemsskapet koster henholdsvis kr 200 og kr 250 for enkeltmedlemmer og familiepar.

Om noen er usikre på om de har betalt, kan Helga Wiik kontaktes på tlf. 75765101, evt. henvendelse pr. e-post til: polden@hamsun-selskapet.no

"Musikalsk" Hamsun-bibliografi

Nasjonalbiblioteket utga i slutten av november en bibliografi, skrevet av musikkhistoriker Ivar Roger Hansen, over musikk knyttet til Knut Hamsuns diktning.

Utgivelsen, som bærer tittelen *Der synger i mig en Tone*, har registrert over 500 originale komposisjoner forankret i Hamsuns dikt, skuespill og filmatiseringer av om lag 175 ulike komponister fra inn- og utland.

Arbeidet med å kartlegge den musikalske menyen som foreligger i kjølvannet av Hamsuns verk har pågått i nærmere ti år, men bibliografien kan verken betraktes som komplett eller avsluttet. Listene vokser jevnlig, ikke bare gjennom "historiske" oppdagelser, men også gjennom nye, friske komposisjoner i alle formater.

Materialet er delt inn i fire ulike hovedgrupper:

- Musikk til dikt av Hamsun.
- Frittstående komposisjoner knyttet til Hamsuns diktning.
- Musikk til sceniske/dramatiske oppsetninger.
- Filmmusikk.

I tillegg finnes det en oversikt over plateinnspillinger av musikk knyttet til Hamsuns diktning og en liste over komponister med korte biografiske opplysninger og henvisning til de aktuelle postene i bibliografien. Lydbøker er ikke tatt med.

Der synger i mig en Tone koster kr 300, og kan bestilles via Nasjonalbibliotekets nettsider: http://www.nb.no/html/knut_hamsun.html
på e-post til: geir.gisnas@nb.no

Geir Waage, Nasjonalbiblioteket avd. Rana

(Teksten er dessverre noe forkortet p.g.a. plassmangel. Red.)